

Предмет	МЕДИЦИНА НА ТРУД
Студиска програма	Општа медицина
Код	СМ 526
Студиска година	Петта (V)
Семестар	Десети (X)
Вкупно часови	45
Кредити	3
Вид на предмет	Задолжителен
Предуслови	Исполнет услов за VII семестар
Изведува	Катедра за медицина на труд
Одговорен наставник	Проф. д-р Јованка Карацинска-Бислимовска, Проф д-р Елисавета Стикова
Адреса	Институт за медицина на труд на Република македонија, СЗО Колаборативен центар, II Македонска бригада бр 43, 1000 Скопје тел/факс 2 621 428, 3 110 491, e-mail: occhemed@on.net.mk
Клучни зборови	Медицински факултет, додипломска настава, задолжителен предмет, медицина на труд
Учебни цели	Усвојување на основните принципи на медицината на трудот, принципите, начелата и праксата на здравјето и работната средина
Кратка содржина	<p>Теоретска настава</p> <ul style="list-style-type: none"> • Физиологија и психологија на трудот; • Ергономија; Екологија на трудот и еколошки мониторинг на работната средина; • Физички фактори на работната средина и влијание врз здравјето; Хемиски фактори на работната средина и влијание врз здравјето; Биолошки фактори на работната средина и влијание врз здравјето; Психосоцијални фактори на работната средина и влијание врз здравјето; • Професионални болести и оштетувања на одделни органи и системи <p>Практична настава</p> <ul style="list-style-type: none"> • Превентивни медицински прегледи; • Аерозагадување во работна средина; • Бучава во работна средина и испитување на сетилото за слух; Јонизирачко зрачење во работна средина, лична дозиметрија и мерки за безбедност, • Осветленост во работна средина и испитување на сетилото за вид; Микроклиматски фактори во работна средина; • Функционално иследување на кардиореспираторниот систем; Професионални заболувања; • Пневмокониози и РТГ класификација; • Запрашеност во работна средина; • Методи и постапки при оценка на привремена спреченост за работа; Обработка на одредени професионални заболувања, преку цесе репорт и анализа на стручни и научни трудови.
Организација	<p>Теоретска настава: 24 часа</p> <p>Семинари : 5 часа</p> <p>Практична настава: 16 часа</p>
Методи на учење	Интерактивна теоретска настава, практична настава, семинари

<p>Специфични препораки за настава</p>	<p>Студентот е задолжен активно да ги следи сите предвидени активности, вклучително и континуираната проверка на знаењата за да добие потпис</p> <p>Бодирање на активностите на студентот:</p> <table border="1" data-bbox="435 421 1305 651"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Вид на активност</th> <th colspan="2">Бодови</th> </tr> <tr> <th>Мин</th> <th>Макс</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Теоретска настава*</td> <td>4</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Семинари</td> <td>2</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>Практична настава**</td> <td>15</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Континуирана проверка-1</td> <td>15</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>Завршен испит-писмен + усмен</td> <td>24</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>Вкупно:</td> <td>60</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table> <p>* присуство на теоретска настава: 51% - 60% - 4 бода; 61% - 70% - 6 бода; 71% - 80% - 8 бода; 81% - 90% - 9 бода; 91% -100% -10 бода.</p> <p>** практична настава (4 вежби со траење од 4 часа): Присуство: 2 бода Активност на вежба: 3 бода Студентот може да отсутствува само еднаш од вежби</p> <p>Оценката за целокупниот испит се добива врз основа на збирот на бодовите добиени од сите предвидени активности (предавања, вежби, семинари, колоквиуми, завршен испит).</p> <p>Условувачки критериуми: За да пристапи кон завршен испит студентот треба да освои минимум бодови од континуираната проверка, во спротивно пристапува кон комплетен завршен испит.</p>	Вид на активност	Бодови		Мин	Макс	Теоретска настава*	4	10	Семинари	2	5	Практична настава**	15	20	Континуирана проверка-1	15	25	Завршен испит-писмен + усмен	24	40	Вкупно:	60	100
	Вид на активност		Бодови																					
Мин		Макс																						
Теоретска настава*	4	10																						
Семинари	2	5																						
Практична настава**	15	20																						
Континуирана проверка-1	15	25																						
Завршен испит-писмен + усмен	24	40																						
Вкупно:	60	100																						
<p>Проверка на знаењата</p>	<p>Континуирана проверка на знаењата - 1 тест писмено</p> <p>1. Физиологија и психологија на трудот; Ергономија; Проценка на ризик и еколошки мониторинг; Професионални болести и повреди на работа; Физички фактори на раб. средина 15 – 25 бода</p> <p>Завршен испит: писмен + усмен</p> <p>1. Писмен дел: Хемиски фактори на работната средина и влијание врз здравјето: тешки метали, гасови, пестициди, органски растворувачи 12-20 бода</p> <p>2. Устен дел: Биолошки и психосоцијални фактори на раб. средина; Професионални болести и оштетувања на одредени органи и системи; Превентивни мерки 12-20 бода</p> <p>(За 10=19-20 бода, За 9=17-18 бода; За 8=15-16 бода; За 7=13-14 бода; За 6=12 бода)</p> <p>Комплетен завршен испит: писмен и усмен Испитот претставува комбинација на колоквиумот што не е положен и завршниот испит. Студентот е должен најпрвин да го положи колоквиумот, а потоа да пристапи кон полагање на завршниот испит. Доколку студентот не го положи колоквиумот, нема право да го полага завршниот испит.</p>																							

Учебни помагала	Основни: <ul style="list-style-type: none"> • Авторизирани предавања од Катедрата • Бислимовска-Караџинска Ј, Минов Ј, Ристеска-Ќуч С, Мијасоски Д, Столески С. Медицина на труд • Стикова Е. Медицина на труд Дополнителни: <ul style="list-style-type: none"> • Стикова Е. Медицинска екологија. Универзитет “Св.Кирил и Методиј”, 2006
------------------------	---

**ПРОГРАМА ЗА ТЕОРЕТСКА И ПРАКТИЧНА НАСТАВА ПО
ПРЕДМЕТОТ МЕДИЦИНА НА ТРУД ЗА СТУДЕНТИ ПО МЕДИЦИНА**

МЕДИЦИНА НА ТРУДОТ - ТЕОРЕТСКА НАСТАВА			
	Методска единица	Вид на настава	Број на часови
1	Вовед во медицина на трудот-основни принципи и задачи	П	1
2	Физиолошки и психолошки аспекти на трудот Ергономски принципи на работното место	П	1
3	Анализа и здравствена оценка на работната средина и проценка на ризик (еколошки и биолошки мониторинг)	П	1
4	Оценка на работна способност - принципи и критериуми Здравје и безбедност при работа - превентивни мерки	П	2
5	Професионални болести, болести во врска со работата, повреди при работа	П	1
6	Подготвеност на работниците за одговор при катастрофи	П	1
7	Физички фактори од работната средина и влијание врз здравјето (бучава и вибрации) - проценка на професионалниот ризик	П	1
8	Физички фактори од работната средина и влијание врз здравјето (јонизирачко и нејонизирачко зрачење)-проценка на професионалниот ризик	П	1
9	Хемиски фактори од работната средина - професионална тоскикологија	П	1
10	Проценка на професионалниот ризик при професионална експозиција на тешки метали, влијание врз здравјето и оценка на работната способност	П	3
11	Проценка на професионалниот ризик при професионална експозиција на гасови, влијание врз здравјето и оценка на работната способност	П	1
12	Проценка на професионалниот ризик при професионална експозиција на пестициди, влијание врз здравјето и оценка на работната способност	П	1
13	Проценка на професионалниот ризик при професионална експозиција на органски растворувачи , влијание врз здравјето и оценка на работната способност	П	1
14	Биолошки фактори од работната средина и влијание врз здравјето - специфични професионални ризици	П	1
15	Професионални белодробни заболувања	П	2
16	Професионални дерматози	П	1

17	Професионални малигни заболувања	П	1
18	Психосоцијални фактори од работната средина и влијание врз здравјето	П	1
Вкупно			22

МЕДИЦИНА НА ТРУДОТ - ПРАКТИЧНА НАСТАВА

	Методска единица	Вид на настава	Број на часови
1	Микроклиматски фактори во работна средина	С	1
2	Бучава во работна средина, слух и оценка на работната способност	В	1
3	Јонизирачко зрачење во работна средина, лична дозиметрија и мерки за безбедност	В	1
4	Осветленост во работна средина, видна функција и оценка на работната способност	С	1
5	Аерозагадување во работна средина	В	1
6	Превенција, подготовка и одговор на работниците при катастрофи (заштита на работници во прва линија на одговор)	С	1
7	Кардиореспираторна функција и оценка на работната способност	В	1
8	Пневмокониози и Ртг класификација	В	2
9	Превентивни медицински прегледи	В	3
10	Професионални заболувања - обработка на случај	В	2
11	Болести во врска со работата - обработка на случај	В	2
12	Оценка на работна способност - методи и постапки, case report	В	2
13	Специфични професионални ризици кај одделни групи работници	С	2
14	Унапредување на здравјето на работното место	В	1
	Колоквиуми	1	2
Вкупно			23

Предавања	22	22 часа (49%)
Семинари	5	23 часа (51%)
Колоквиум	2	
Вежби	16	
ВКУПНО	45 часа	100%